

T 130709

การศึกษารูปแบบการให้บริการสุขภาพจิตผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม**

จรรยาพร สุภาพ*

ชัยวัฒน์ วงศ์อาษา*

พิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้เป็นการทดลองให้บริการสุขภาพจิตผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม 2 รูปแบบ คือ รูปแบบเป็นหน่วยเคลื่อนที่ และรูปแบบผสมผสาน โดยการให้บริการแก่ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าเพื่อส่งออก 2 โรงงาน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 433 คน ระยะเวลาดำเนินการให้บริการการทดลองตั้งแต่กุมภาพันธ์ 2541 ถึง มกราคม 2542 และระยะเวลาการประเมินผลโครงการ กุมภาพันธ์ 2542 ถึง มกราคม 2543 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสัดส่วนของปัญหาสุขภาพจิต คะแนนเฉลี่ยสุขภาพจิต คะแนนเฉลี่ยความเครียด คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ระหว่างกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่ได้รับบริการสุขภาพจิตเป็นหน่วยเคลื่อนที่ และแบบผสมผสาน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจโครงการ การรับรู้ประโยชน์ของโครงการ ความคิดเห็นในการดำเนินการโครงการ ความคิดเห็นโครงการที่เหมาะสมต่อคนงาน และการรับรู้ต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต และการทำงานของตนเองหลังเข้าร่วมโครงการระหว่างกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่ได้รับบริการสุขภาพจิตเป็นหน่วยเคลื่อนที่ และแบบผสมผสาน หลังการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า สัดส่วนปัญหาสุขภาพจิต คะแนนเฉลี่ยสุขภาพจิตของทั้งกลุ่มเป็นหน่วยเคลื่อนที่และแบบผสมผสาน หลังการทดลองทันที และหลังการทดลอง 6 เดือน ลดลงจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างหลังการทดลองทันทีและหลังการทดลอง 6 เดือน พบว่า คะแนนเฉลี่ยสุขภาพจิตของทั้ง 2 กลุ่ม เพิ่มขึ้น แต่กลุ่มแบบผสมผสานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนนเฉลี่ยความเครียดของทั้ง 2 กลุ่ม หลังการทดลองทันทีลดลงจากของก่อนการทดลอง แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่เมื่อเปรียบเทียบก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง 6 เดือน พบว่า คะแนนเฉลี่ยความเครียดลดลงอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 2 กลุ่ม แต่ไม่

พบความแตกต่างกันระหว่างหลังการทดลองทันที และหลังการทดลอง 6 เดือนของทั้ง 2 กลุ่ม
คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม หลังการทดลองทันทีและหลังการทดลอง
6 เดือน มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หลังการทดลองทันที
กลุ่มแบบผสมผสานมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโครงการ การรับรู้ประโยชน์ของโครงการต่อ
ตนเอง ความคิดเห็นในการดำเนินโครงการต่อไป การรับรู้ต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต และการ
ทำงานของตนเอง สูงกว่าของกลุ่มเป็นหน่วยเคลื่อนที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีคะแนนเฉลี่ย
ความคิดเห็นโครงการที่เหมาะสมต่อคนงานไม่แตกต่างกัน หลังการทดลอง 6 เดือนกลุ่มแบบ
ผสมผสานมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโครงการ ความคิดเห็นในการดำเนินโครงการต่อไป สูงกว่า
ของกลุ่มเป็นหน่วยเคลื่อนที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ว่าการโครงการได้มีการ
ดำเนินการต่อเนื่องโครงการที่สิ้นสุดไปของกลุ่มเป็นหน่วยเคลื่อนที่สูงกว่าของกลุ่มแบบผสมผสาน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่ารูปแบบการบริการสุขภาพจิตทั้ง 2 รูปแบบ คือ เป็นหน่วยเคลื่อนที่และแบบผสม
ผสาน สามารถส่งเสริมสุขภาพจิตกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มได้คล้ายคลึงกัน แต่กลุ่มตัวอย่างได้รับ
บริการสุขภาพจิตแบบผสมผสานมีความพึงพอใจโครงการอยากให้โครงการดำเนินการต่อไป การ
รับรู้ประโยชน์ของโครงการมากกว่าของกลุ่มเป็นหน่วยเคลื่อนที่ แต่อย่างไรก็ตามพบว่า การรับรู้
ความเหมาะสมของโครงการต่อคนงานทั้ง 2 รูปแบบไม่แตกต่างกัน และการรับรู้การดำเนินการต่อ
เนื่องของโครงการของกลุ่มเป็นหน่วยเคลื่อนที่มีมากกว่า ดังนั้นแสดงว่าคนงานมีความพึงพอใจและ
รับรู้ประโยชน์ของโครงการแบบผสมผสานมากกว่า แต่ความเป็นไปได้ของความต่อเนื่องของ
โครงการเป็นหน่วยเคลื่อนที่มีมากกว่า

คำสำคัญ : รูปแบบการให้บริการสุขภาพจิต, ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม